

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 274/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, Farská 40, Nitra, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č. k. 29 C 66/2019-448 z 12. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že na základe žaloby sťažovateľa bolo na Okresnom súde Banská Bystrica vedené upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, predmetom ktorého bolo zaplatenie sumy 41 816,70 eur s prísl. Sťažovateľ zaplatil z návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní súdny poplatok vo výške 1 254 eur podľa § 11c ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), čo je 50 % z percentnej sadzby ustanovenej v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

3. Konanie nebolo ukončené v rámci upomínacieho konania, a teda následne vo veci konal Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“). Za odvolanie sťažovateľa vyrubil okresný súd sťažovateľovi súdny poplatok vo výške 2 438,50 eur, a to s poukazom na položku 1 písm. a) sadzobníka v spojení s § 6 ods. 1, 2 a 3 a § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch.

4. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, pretože podľa jeho názoru bolo potrebné vyrubiť súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj pre odvolacie konanie (t. j. v rovnakej výške ako v upomínacom konaní), a to s poukazom na druhú vetu § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Sudca okresného súdu napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že napriek zneniu ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ktoré ustanovuje výšku sadzby súdneho poplatku pre odvolacie konanie identicky ako sadzbu určenú pri podaní návrhu, mu bol súdny poplatok za podané odvolanie vyrubený v sume odlišnej (vyššej) ako súdny poplatok pri podaní návrhu. V konečnom dôsledku bol sťažovateľovi namiesto polovičného súdneho poplatku, ktorý mu bol vyrubený pri podaní návrhu, vyrubený v odvolacom konaní plný súdny poplatok, čo považuje za nesprávne a zasahujúce podstatu jeho práv.

6. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na nález ústavného súdu č. k. IV. ÚS 63/2019 z 21. mája 2019, podľa ktorého ak zákon o súdnych poplatkoch neukladá povinnosť vyrubiť, resp. dorubiť súdny poplatok po postúpení veci z upomínacieho konania, okresný súd v takomto prípade nemal právomoc postupovať spôsobom, ktorý v konečnom dôsledku viedol k vydaniu napadnutého uznesenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práv, pretože napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdzujúce rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka o vyrubení súdneho poplatku za podané odvolanie je podľa jeho názoru založené na nesprávnej interpretácii ustanovení zákona o súdnych poplatkoch, v dôsledku ktorej mu bola uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške dvojnásobku súdneho poplatku, ktorý zaplatil za návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní.

8. Okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že suma súdneho poplatku sa v zmysle § 11c ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch znižuje o 50 % len za podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu, a teda každé ďalšie podanie v konaní je spoplatnené bez použitia § 11c ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch.

9. Podľa § 11c ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch súdny poplatok splatný podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní je 50 % z percentnej sadzby ustanovenej v sadzobníku; ustanovenie § 6 ods. 3 sa nepoužije.

10. Okresný súd teda jasne, zrozumiteľne a logicky vysvetlil, akými úvahami sa pri posúdení výšky súdneho poplatku za odvolanie sťažovateľa spravoval. Upomínacie konanie je osobitné konanie upravené osobitným zákonom, pričom ide alternatívny spôsob riešenia sporov o peňažné plnenie. Tento druh konania funguje paralelne vedľa štandardného konania, ktoré sa spravuje Civilným sporovým poriadkom. Súdny poplatok sa pri upomínacom konaní znižuje o 50 % oproti bežnému konaniu. Pri podaní odporu v upomínacom konaní sa súdny poplatok neplatí vôbec. V prípade, že po vydaní platobného rozkazu v upomínacom konaní dôjde k podaniu odporu proti platobnému rozkazu, prípadne platobný rozkaz nebude žalovanému doručený a žalobca požiadava o pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, dôjde k preklopeniu veci z upomínacieho konania do konania podľa Civilného sporového poriadku, ktoré sa spravuje zásadami a postupmi pre konania podľa Civilného sporového poriadku určenými. Nie inak tomu bolo aj v právnej veci sťažovateľa, z ktorej sa v dôsledku pokračovania v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku stalo štandardné civilné sporové konanie. Odvolanie podané sťažovateľom smerovalo proti rozsudku vydanému okresným súdom v riadnom civilnom sporovom konaní a nenadväzovalo na upomínacie konanie, ktoré bolo skončené „presunutím“ veci na príslušný súd podľa Civilného sporového poriadku. Preto aj súdny poplatok vyrubený okresným súdom v odvolacom konaní bol a aj mal byť vyrubený v štandardnej (6 %) sadzbe.

11. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval právny záver okresného súdu a tento následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom uvedeným v uznesení okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o neodôvodnenosti tohto názoru a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor okresného súdu svojím vlastným.

12. Vyberanie súdnych poplatkov je aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva prípustným obmedzením práva na prístup k súdu. To, že výška súdneho poplatku za odvolanie nie je rovnaká ako výška súdneho poplatku zaplateného žalobcom pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, teda za špecifických podmienok stanovených zákonodarcom, ešte neznamená zásah do označených práv sťažovateľa, pretože prístup k súdnej ochrane ako taký sa mu tým neodopiera.

13. Pokiaľ ide o nález ústavného súdu č. k. IV. ÚS 63/2019 z 21. mája 2019, tento sa týkal posúdenia odlišnej situácie, keď okresný súd dorubil sťažovateľovi súdny poplatok za návrh v štádiu, keď ako príslušný súd už vec prejednával podľa Civilného sporového poriadku (teda po upomínacom konaní).

14. Vzhľadom na uvedené ústavný súd neidentifikoval v záveroch formulovaných okresným súdom arbitrárnosť ani nedostatok odôvodnenia, ktoré by mohli signalizovať porušenie práv sťažovateľa, a preto jeho ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu